

ΒΑΣΑΝΙΣΜΕΝΕΣ ΖΩΕΣ

— Κατίγκω, Κατίγκω, φέρε μου τὸ δίσκο μὲ τὰ φλιτζάνια τοῦ τσαγιοῦ...

Δὲν εἶχε ἀκόμη καλοσκουστεῖ ἡ προσταγὴ τῆς Κυρᾶς καὶ ἔνα ἀνεμαλλιασμένο μικροσκοπικὸ κεφαλάκι ξεμπρόβλεψε ἀπὸ τῆς σκάλας.

Δὲ φαίνονταν τίποτε ἄλλο ἀπὸ τὸ ροδαλλὸ προσωπάκι του, γιατὶ δὲ δίσκος, πελώριος καθὼς εἴτανε, μὲ τὰ φορφουρένια τὰ φλιτζάνια σκέπαζε δῶτον τὸ κορμάκι.

Ἡ ματιά του καρφωμένη ἀπάνω στὸ δίσκο ζωγράφιζε δλὴ του τὴν προσοχὴν ἐναγώνια γιὰ νὰ φέρει ὡς τὴν ἀκρη τὸ πολύτιμο καὶ βαρὺ φορτίο του.

Τὸ παρακολουθοῦσα χωρὶς νὰ βγάζω ἀχνα ἀπὸ τὸ στόμα μου. Δὲν ἤθελα μὲ μιὰν δποιαν ἀλληγὸριμὴ νὰ τραβήξω τὴν ἔγνοια του ἀπὸ τὸ δίσκο.

Μὰ μάταιη πήγε δλὴ ἐκείνη ἡ ἐντονη προσπάθεια τῆς μικρούλας βιοπαλαίστρας. Τὸ βάρος τὸ ἀταίριαστο στὰ μικροσκοπικὰ του χεράκια λύγισε τ' ἀδύνατα μπρατσάκια του.

Ἐνας κρότος ἀκούστηκε καὶ τὰ ὥρατα φλιτζάνια εἰχανε βρεῖ τὸ τέλος τους μπρὸς στὰ ποδαράκια τῆς ἀτυχῆς μικρῆς...

"Αν τὸν ἰδιο τὸ Χάρο μποροῦσε νὰ τὸν ἰδεῖ δλοζώντανο τὴ στιγμὴ ἐκείνη νὰ ζητάει νὰ τῆς πάρῃ τὴν ψυχὴ, δὲ θάχε τὸ προσωπάκι τῆς παρόμοια ἔκφραση πόνου!

Ἐσταύρωσε τὰ χέρια τῆς κι ἀπελπισμένη δρχισε νὰ βγάζει γοερόδες λυγμούς. Τόσο, ποὺ μου φανῆκαν ὑπερβολικοὶ γιὰ μιὰ στιγμὴ, καὶ δυσκολεύ-ξήγητοι τέτοιοι καὶ τόσοι θρήνοι! Μὰ ἔταν σὲ λίγο ξαφνιασμένη ἀπὸ τὸν κρότο πρόδηλε ἡ Κυρά της, δλα μοὺ ξεκαθαρίστηκαν.

Ἡ ἀπειλητικὴ φωνάρα ποὺ ἀκούστηκε ἀπὸ τὸ πλαινὸ δωμάτιο ἐκανε κ' ἐμένα τὴν ἴδια νὰ ἀνατιναχτῶ· μαζεύτηκα καὶ παρακολουθοῦσα τὸ ἀγριό τὸ θέαμα ἀπὸ μακριά!

— Κακούργα, Θεοκατάρατη, τὸ κακὸ ποὺ μού κανεῖ!

Ἡ φωτικὴ μικρούλα ἀνήμπορη νάντισταθεὶ σωριάστηκε.

Τὰ ώχρα τῆς μαγουλάκια σὲ λίγο βγάζανε καταδκινεῖς φλόγες ἀπὸ τὸ ξύλο.

— Σκύλα! τὸ θάνατό σου θὰ βρεῖς σήμερα ἀπὸ μένα..., καὶ μιὰ τοῦφα ἀπὸ τὰ μαλλάκια τῆς δουλίτσας ἐμειναν στὰ χέρια τῆς Κυρᾶς.

Τὸ θύμα παραλυμένο ἀπόμενε στὰ χέρια ποὺ ἡ Μοίρα τὸ εἶχε ρίξει χωρὶς εὔτε μ' ἔνα δάκρυ πιά νὰ μπορεῖ νὰ ξαλαφρώσει τὸ μαρτύριό της.

Ἔπομεινεν ἐκεὶ σὲ μιὰ γωνιά σωριασμένο ίσαμε τὴ νύχτα, όσπου δὲ πνος στοργικὰ σφάλησε τά

στεγνωμένα ἀπὸ τὰ δάκρυα ματάκια του. Μόνο σὰν ἀκούστηκε δὲ θόρυβος τῆς προετοιμασίας τοῦ τραπέζιοῦ ἔστινάχτηκε ἀπὸ τὴ γωνιά της.

“Η πείνα τὴ θέριζε μὰ ἔλειπε ἡ τόλμη γιὰ νὰ ζητήσει ἔνα κομμάτι φωμί... Εννέαριζε στὰ δυό της τὰ χεράκια τὸ κεφάλι της σὰν προσκέφαλος καὶ γύριψε πάλι στὸν θντο νάδρει τὴν παρηγοριά. Περνοῦσε τὴν ὥρα ἐκείνη ἀπὸ μπροστά μου δὲ πόνος καὶ ἡ συμπλήθεια ποὺ μοῦ μαράζωναν τὴν ψυχὴ γιὰ τὴ δυστυχισμένη παιδούλα καὶ μ' ἔκαναν νὰ ξεχάσω ἀν εἶχα ἡ δχι δικαίωματα νὰ μπῶ στὴ μέση.

Πλησίασα ἀθόρυβα, τὴν πήρα ἀπὸ τὸ χεράκι καὶ τὴν ἔφερα στὸ μαγειριό.

Φρόντισα νὰ τῆς κρατήσω ἔνα μέρος ἀπὸ τὴ μερίδα μου. Στὴν ἀρχὴ δὲν πίστευε σὲ μιὰ τέτοια καλοσύνη. Μὰ σὰν τὴν ἔβεβαίωσα πιά, πῶς ἀρπαξε γλήγορα γλήγορα δὲ της εἶχα προσφέρει!

Πῶς ξανατρύπωσε στὴ σκοτεινὴ της γωνιά γιὰ νὰ μπορέσει ἐκεὶ ἀνενόχλητα νὰ χορτάσει τὴν πενέτης! Ἐστάθηκα ἀπ' ἔξω καὶ τὴν παραμύνευσε σὲ μιὰ στιγμὴ καὶ πρὶν ἀκόμα τὸ τελειώσει τὸ δεξιόν της τὴ βλέπω νὰ μαζεύεται τρομαγμένη τραβώντας μαζί καὶ τὸ μικρὸ διπλοίο ποὺ φαγιεῦ της πίσω ἀπὸ τὴ σκούρα κουρτίνα τῆς κάμαρας.

Δὲν μπόρεσα ἀμέσως νὰ ἔξηγήσω τὴν ἀφορμὴ τοῦ καινούργιου της τρόμου.

Γύρισα τὰ μάτια μου τριγύρω γιὰ νὰ ἴδω τὶ εἶχε συμβεῖ.

... Κάποια λαμπτίτσα ποὺ πέρασε ξάφνου ἀπέξω ἀπὸ τὴν κάμαρα ἐκανε νὰ φωτίζεται τὸ καταφύγιο τῆς μικρῆς...

Αὐτὸ ἔγινε ἀφορμὴ νὰ σταματήσω κ' ἐγὼ τὸ παρακολούθημα τῆς φωτικῆς παιδούλας.

Τράβηξα μὲ τὴν καρδιά βαρειά στὴν κάμαρα ποὺ μὲ φιλοξενοῦσε καὶ ποὺ συνέρευε μὲ τὸ χώρισμα ποὺ κοιμότανε νὰ μείκη Κατίγκω.

Δὲν εἶχα ὑπνο-πήρα ἔνα βιδλίο στὸ χέρι· πολλὲς φορὲς σταμάτησα τὸ διάδασμα ἀπὸ τὶς ἀγριες φωνὲς καὶ τὰ ἡχηρὰ τους γέλεια. Στὸ τέλος δὲ πνος βάλθηκε νὰ μὲ ξεκουράσει.

Μὰ δὲ θάχε περάσει μιὰ ὥρα δταν γοερὰ πάλι παιδιάτικα κλάματα μ' ἀνασήκωσαν ξαφνικά.

— Μὰ τὶ διάδολο τρέχει πάλι; δνειρὸ θὰ εἰδε!

Δὲν μποροῦσα νὰ μπῶ στὸ νόημα τῆς μεταμεσονύχτιας θρηγωδίας!

Βγήκα ἔξω ἀπὸ τὸ δωμάτιο μου γιὰ νὰ μάθω.

Καὶ δὲν ἀργησα νὰ πληροφορηθῶ.

“Ο ἀφέντης τῆς μικρῆς γυρίζοντας ἀπὸ τὸ μαγαζί του ἔμαθε τὴ μεγάλη τὴ ζημιά ποὺ εἶχε κάνει ἡ δεκαχρονίτικη βιοπαλαίστρα.

Καὶ σὰ νὰ μὴν ἔφτανε τὸ φοβερὸ ξυλοκόπημα ποὺ τοῦ εἶχε καταφέρει ἡ γυναίκα του, θέλησε κι αὐτὸς νὰ ἀκοίκηθε, χύμησε ἀπάνω στὸ κοιμισθέντο παιδί, σὰ νὰ εἴτανε ἀπλὴ δεκιμή τὸ έργο τῆς γυναι-

κας του ἀπάνω στὸ ὄλικὸ ποὺ βρέθηκε στὴ διάθεσή της καὶ σὰ νὰ βάλθηκε αὐτός, ζῆλεύοντας τὴ δέξα τῆς ταιριαστῆς του συντρόφισσας, νὰ συνθέσει τὸ τελειωτικὸ ἀριστούργημα μιᾶς βροχαροσύνης.

ΛΙΔΗ Μ. ΙΑΚΩΒΙΔΗ

ΣΤΙΧΟΙ

11

Τριγύρω ἀπλάθηκε παντοῦ, στὸν οὐρανό, στὴ θάλασσα ἡ σιωπηλὴ μου λύπη καὶ μόνο ἀκούεται ἡ βροχὴ ποὺ πέφτει ἀργή, μονότονη καὶ τῆς καρδιᾶς μου οἱ χρύποι.

Φύλλα χινοπωριάτικα, ποὺ στᾶδεια κλώνια τρέμετε καὶ στὶς γωνίες τοῦ δρόμου, πῶς ὁ σιγαληνὸς ρυθμός σας ἡρθε ἀπόψε κι ἄγγιξε τὰχνόσιβυστο δύειρό μου !

12

Νὰ πλέξω στὰ δαχτύλια μου τὸ μούντωμά σου, Νοέβρη, καὶ τὶς χοντρές σου στάλες νὰ νοιώσω, ἐπόθησα, βαρειὲς στὸ πρόσωπο, μεγάλες σὰ θάρσθει πάλι ὁ ἀπελπισμὸς μὲ τὸ βραδὶ νὰ μ'εῦρει.

Κι ἀπ'τὰ κλωνιὰ ποὺ ἔσαλεψαν ἀπάνω μου, μιὰ χάρη μονάχα θὰ ζητήσω· σὰν καθαρίσει ὁ οὐρανὸς καὶ λάμψει τὸ φεγγάρι τοῦ τραγουδιοῦ τους τὸ ρυθμὸς στὸ στίχο μου νὰ [κλείσω.

13

Κάτι σὰν ὑπόυλο φτερὸ μὲς στὸν ὑγρὸν ἀγέρα τρέμει ἡ ψυχή, τρέμει ἡ ψυχή. Βροχὴν ἀντιλάλησε ἡ φωνὴ τοῦ κορακιοῦ ἀπὸ πέρα, σὰ φύλλα πέρασε μιὰ πνοή.

‘Ωλε ! Δὲν ἔξεράθηκαν, πράσινοι ἀκόμα, οἱ κλῶνοι, τὰ φύλλα δὲν ἔστρωσκε τὴ γῆ. Ποῦ θὰ σ' ἀκούσω ἐρημικό, γλυκό-γλυκό μου ἀηδόνι, σὲ ποιὸ κλωνάρι, ποιὰ φραγή ;

14

Πλαγιὰ ὀλοπράσινη, μακριά, μὲ τὰ σπιτάκια ἀνάρια χλωροστεφάνωντα ὅλα, πάνω στὸν αὐγινὸ οὐρανὸ τῆς ράχης σου τάχνάρια μὲ χρώματα ζωγραφισμένα ἀδρὰ καὶ φεγγοβόλα.

Τώρα ποὺ αὗξάνει τρόφιο φῶς κι ἀργὰ ἡ δρικὴ πῶς τὴ ψυχή μου εὑφραίνει [λυώνει

τὸ φέγγος σου τάναλαφρο, δειλή, μικρὴ ἀνεμώνη, ἀπὸ τὴν πρώτη, ὑπότια ματιὰ τοῦ γήλιου φιλημένη !

15

Μὲς στὴν ὁργὴν ἀστροφεγγιὰ πῶς ρεύει ἡ γνώμη μου [βροφανή, καὶ πῶς ἡ σκέψη ὀργοπατεῖ μὲς στὴν ἀριὰν ἀντάρι! Κάτι τοῦ κάκου ἀκοίητω. Δὲ μοῦ τὸ δίνουν οἱ οὐρανοὶ μήτε ἡ μαραζωμένη γῆ ποὺ πλέει στὴ βουβαμάρα.

Ἐνα τραγούδι, μιὰ φωνὴ καὶ ἔνη ἀκόμα ἀλαργινή· καὶ σὸν τὸ σίφουνα ἃς ἐρθεῖ, κι ἃς πέσει σὰν κατάρα! Μὰ στὴν ὁργὴν ἀστροφεγγιὰ χλωμιάζει ἡ γνώμη μου [βροφανή κι' ἀλί μου, ἡ σκέψη ὀργοπατεῖ μὲς στὴν ἀριὰν ἀντάρα.

16

Βράδι, πῶς ἡρθες ἀξιαφρο καὶ μ' ἡρδες δίπλα στὰ νερὰ νὰ ὀνειροπλέκω πάλι ! πλαΐ στ' ἀπαλόστρωτα νερὰ ποὺ ἡ σκέψη παίρνει [ἄλλα φτερὰ κοὶ ο' ἄλλα πέλαγα τραβάει κι ἄλλη γυρεύει ἀγκάλη !

‘Ω βράδι, ὀργόπορο ἄλλοτες, μὰ πάνια πλάνο ιόσο καὶ πάντα ωραῖο, ἐκστατικό’ δχ ! ἀν μποροῦσα μιὰ στιγμὴ τὰ χέρια μου νάπλωσω καὶ γάληθεψει τεῖτερο, ο' ἕσε, ποὺ κρυφοῖῶ !

ΓΙΑΝΝΗΣ ΧΑΤΖΙΝΗΣ

— ‘Ο γιατρὸς κ. Μ. Γιαννάτος Ἀθηναλής τοῦ Νοσοκομείου ἡ «Σωτηρία» μᾶς ἔστειλε τὸ ἀκόλουθο γράμμα.

‘Αγαπητὲ «Νουμᾶ»,

Εἰχα μιὰ ίδέα, καὶ σ' τὴν γράψω : Νὰ κάμεις μιὰ εἰδεπειρηση, παράκληση (Ἐπως θέλεις τὴ διατυπώνεις) καὶ νὰ λέσ, πὼς ἔνεκα τῶν βαρειῶν θυσιῶν, ποὺ διστασσαὶ, γιὰ νὰ ἔκδιδεις τὸ φύλλο, έπιοις φίλες τοῦ «Νουμᾶ» θέλει, μπορεῖς διλικῶς γὰ τόνε συνδράμη. Κι ἀλλα περιοδικὰ τὸ ίδιο ἔκαναν σὲ δύσκολές τους περιστάσεις. Έγώ ἀρχίζω πρώτες καὶ θὰ σε στέλνω 10 δραχ. κάθε μῆνα, ἀρχίζοντας ἀπὸ τὸ Γεννάρη. Πιστέύω πῶς θὰ καταδεχθῆς τὸ ἔλαχιστο αὐτὸ ποσόν.

Μὲ ἀγάπη κ' ἔχτιμηση
Μ. ΓΙΑΝΑΤΟΣ ΑΘΗΝΕΑΝΗΣ